

Dienraščio Vienybės 2-ją metų sukakties atžymėjimui paskelbtas dienraščio platinimo vajas, paremtas didelėmis dovanoms skaitytojams.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Kiekvienas geros valios lietuvis privalo dirbti tautinius darbus. Svarbiausias lietuvis turėtų būti laikymui tautidos.

LIII. METAI. 70 (659) N.

Telephone: EVergreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, PIRMADIENIS, 1939 M., KOV O-MARCH 27 D.

3 CENTAI

ŠIANDIEN

"Per Klaipėdą"
Statykime naują uostą
Pataisė Hitlerio kalbą
Kurio kariuomenė geriausia?

J. KROŽE

Martin Fuch, buvęs Austrijos Kanclerio Kurt Schuschnigg sekretorius, šiomis dienomis išleido knygą "Austrijos mirtis", kurioje tarp kitko mini apie Schuschnigg pasikalbėjimą su Hitleriu Berchtesgadene. Pasikalbėjimo metu Hitleris pareiškė: "Jeigu Mussolini norėtų Austrijai pagelbėti, nors, žinoma, jis nenori, tai 100,000 vokiečių kariuomenės užtektų ne tik išvyti italus iš Austrijos, bet nuvyti juos iki Neapolio".

Vėliau Austrijos karo attache apie tai papasakojo Mussoliniui, kuris šitaip atsakė: "Geriausia šiuo metu kariuomenė Europoje yra ne Vokietijos, ne Italijos. Geriausia buvo ir tebėra Prancūzijos kariuomenė".

Hitleris kalbėdamas Klaipėdoje pareiškė, kad su Klaipėdos prijungimu prie Vokietijos likviduota paskutinė padaryta Vokietijai skriauda. Bet Berlyno nacių vadovybė teikėsi pataisyti Hitlerį paskelbdama savo spaudoje oficialų Hitlerio kalbos tekstą, kuriame pasakyta, kad "tos skriaudos turėtų būti baigtos". Kitaip tariant, nacių partija nesutinka su Hitlerio pareiškimu. Jie prisimena dar Danzigo koridorį.

Dėlto nuo užvakar dienos lenkai iš Gdynės ir viso lenkų koridoriaus staiga pradėjo gabenti geležinkelio riedamąjį medžiagą: vagonus ir garvežius į Lenkijos gilumą. Lenkų spauda skelbia, kad vagonai reikalingi kariuomenei gabenti, bet mums atrodo, kad lenkai nenori palikti visą tą riedamąjį medžiagą Vokietijai ir dėl to ją iškrausto. Tačiau kovo mėnesis baigiasi ir galimas daiktas, kad dar šiemet Hitleris nežygiuos į Pamarį, Sileziją ir Poznanę.

Klaipėdai pakliuvus į Vokietijos rankas mums Amerikos lietuviams reikia tarp kitko pagalvoti apie mūsų Laivakorėjų Agentų Sąjungos kasmet ruošiamas ekskursijas į Lietuvą "per Klaipėdą". Klaipėda nėra Lietuvos uostas. Mums atrodo, kad Amerikos Lietuvių Laivakorėjų Agentų Sąjungos Pirmininkas p. Ambraziejus turėtų sušaukti visų agentų suvažiavimą ar bent krivulės būdu sužinoti ką lietuviai laivakorėjų agentai mano apie rengiamas ekskursijas per Klaipėdą.

Mums taip pat dabar jau aišku, kad Vokietija visokiais būdais bandys Lietuvą varžyti ekonominiškai ir prekybiniškai ir kartą gražinimais privertus Lietuvą išimtinai pirkti ir parduoti prekes Vokietijai, ji laipsniškai įtrauks Lietuvą ne tik į savo ekonominę orbitą, bet vėliau ir į savo politinę orbitą, į vadinamąją Romos Rerlyno sąj. Visi Amerikos lietuvių sutiks su VDV viršininku p. Vileišio per NBC radiją užvakar pareiškimu, kad Lietuva nori pati rūpintis savo likimu, pati kultūriniai, ekonominiai ir politinei tvarkyti savo tautos ir valstybės reikalus. Jeigu Lietuva būtų įtraukta į tą politinį ir ekonominę orbitą, tai tokios laisvės neturės.

Todėl Amerikos lietuvių pa-

Trys Lietuvos laivai atplaukė į lenkų uostą Gdynia

ANGLAI NEGALEJO SUDARYTI BLOKĄ PRIEŠ HITLERI

LENKAI ATSAKĖ PRISIDĖTI

Norėjo, kad Anglija pasizadėtų ginklu ginti Lenkiją, jei ją Vokietija užplūtu

LONDON. — Anglijos vyriausybės pastangos sudaryti visų Europos valstybių bloką prieš Hitlerį, kaip atrodo, nepavyko. Lenkija, kurios prisidėjimas prie to bloko būtų nulėmęs Romos Berlyno sąsies likimą, pasirodo, atsakė prisidėti. Jeigu Anglija nesutiks ginti Lenkiją karo atveju. Anglija kariauti už Lenkiją ir jos interesus atsakė. Dėl to Lenkijos pasiuntinys Londone grovas E. Raczynski perdavė savo vyriausybės atsakymą, kad šiuo metu Lenkija nori laikytis neutraliai.

Londone spėjama, kad greičiausia Vokietija pasizadėjo Lenkijai, kad ji nekludys Lenkijos teritorijos, jeigu Lenkija nesidės prieš demokratinę valstybių bloką.

Tuo tarpu iš Klaipėdos į Berlyną grįžęs Hitleris tuojau paskeibė 500,000 atsargos karių mobilizaciją ir įvedė naujus mokesčius.

KAUNO BURMISTRAS VAŽIUOS Į AMERIKĄ?

RYGA. — Rygos laikraščiai rašo, kad Kauno burmistras A. Merkys, Pasaulinės Parodos proga, vyks į Jungtines Amerikos Valstybes. Prieš tai burmistras Merkys dar važiavo į Romą.

Ragina mokslininkus boikotuoti Vokietiją

CAMBRIDGE, Mass. — Kai kurie sluoksniai Amerikoje ragina visas Amerikos mokslo įstaigas paskelbti boikotą Vokietijai ir nepirkti iš jos jokių instrumentų mokslo reikalams. Sakoma, kad peritais metais Amerika iš Vokietijos pirko už \$10,000,000 visokių aparatų ir mokslinių instrumentų, kurių didesnę dalį galėjo gauti kitur.

BUS KELIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ EKSKURSIJOS

LONDON. — Šiomis dienomis Turizmo Draugija gavo iš Anglijos lietuvių tarybos pirm. P. Bulaičio laiška, kuriuo jis praneša, kad vasarą atvyks kelios Anglijos lietuvių ekskursijos. Ekskursijos Lietuvoje išbus keletą sąvačių ir ta proga, pagal Turizmo Draugijos sudarytą planą, kolektyviai apsilankys į žymybes, pajūrį ir kitas Lietuvos vietas, šių ekskursijų tinkamu priėmimu jau pradeda iš anksto rūpintis, tačiau iškyla didelių sunkumų, kaip ir visuomet dėl viešbučių trūkumo ir brangumo, ypač Kaune, atvykstančius svečius priimant.

reiga yra ne protestais ir rezoliucijomis pagelbėti Lietuvai, bet kartu su visa lietuvių tauta imtis akcijos, kad Lietuva turėtų tas laisves, kurias turėjo iki šiol.

Amerikos lietuviai turi pagelbėti Lietuvai pasistatyti naują didelį šventosios uostą.

Siena. — Netoli Vengrijos miesto Szedged laukuose yra vieta, kur sueina trijų valstybių sienos: Rumanijos, Jugoslavijos ir Vengrijos. Prieš pasaulinį karą ši vieta visada buvo vengrų ir todėl vengrai dabar norėtų ją atsiimti.

GENEROLO FRANCO KARIUOMENĖ JAU PAĖMĖ RESPUBLIKONŲ SOSTINĖ

Likusi respublikonų Ispanijos dalis bus paimta laipsniškai, bet kai kur gali būti mušij

DREBĖJO ŽEMĖ. RET MANĖ KAD PRASIDĖJO KARAS

BUDAPEST. Vengrija. — Rumunijos pasienyje, kalnuose nakties metu drebėjo žemė. Zmonės, tuo metu miegoję, staiga šokė iš lovų ir išbėgė lauk. Visi manė, kad su Rumunija prasidėjo karas ir pradėti šaudyti iš didžiųjų artojų, net vengrų kariuomenė, kuri yra Rumunijos pasienyje manė, kad rumunai pradėjo juos apšaudyti ir dėl to kilo panika. Bet vėliau paaiškėjo, kad netoli drebėjo žemė ir krintančios nuo kalnų uolos sudarė didelį trenksmą.

NORIMA PRADĖTI LIETUVŲ GAMINTI RADIO IMTUVUS

KAUNAS. — Prekybos, pramonės ir amatų rūmų iniciatyva kovo 9 d. įvyko platus tarpžinybinis pasitarimas vietinės radijo imtuvų gamybos reikalui. Tokia gamyba, atrodo, turėtų labai gerai ateiti, nes jau dabar įvežama iš užsienio kasmet po kelio šimto tūkstančių imtuvų už 3—3½ mil. lt. Pastebėjus galingą siūstuvą, klausytojų skaičius, ypač kaime, be abejojimo, o tada tekėtų išmesti į užsienį labai stambias valiutų sumas. Tuo tarpu paprastesniu imtuvų gamyba nėra itin sudėtinga, įmanoma vietiniams specialistams, ir nereikalinga brangių įrengimų; už įvežamas iš užsienio lempas ir kitas dalis, kurių gamyba čia nebūtu racionalu, reikėtų sumokėti tik 25—30% imtuvo kainos.

Pasitarimo dalyvių principu buvo pasisakyta už steigimą didesnio masto įmonės akcinės bendrovės formoje su valstybės kapitalo dalyvavimu, nepaneigiant tačiau privatinės iniciatyvos ir niekam nesuteikiant monopolinių gamybos teisių. Keletas lietuviškų įmonių jau pareiškusių norą imtis radijo imtuvų gamybos.

SEKRETORIUS HULL SMERKIA NACIŲ ŽYGI PRIEŠ LIETUVĄ

WASHINGTON. — Grįžęs iš Floridos J.A.V. Sekretorius Cordell Hull, pareiškė, kad Vokietijos žygis prieš Čekoslovakiją ir Klaipėdą yra pilno žodžio prasmėje nusizengimas prieš tarptautinius įstatymus ir dėl to sudaro rimto pavojaus pasaulinei taikai. Šitoks savivaliavimas, pareiškė p. Hull, parodo, kad šiuo metu visos pasaulio valstybės turi susirūpinti užmegsti sveiką ekonominį ir daugingumą santykius.

LIETUVĄ ATVAŽIUOJA 70 SUOMIŲ

HELSINKI. Suomija. — Geležies mėn. į Lietuvą vyks 70 asmenų ekskursija. Ekskursijos dalyviai yra Prekybos instituto studentai. Jie nori susipažinti su Lietuvos ekonominių organizacijų bei įmonių veikimu ir, apskritai, pažinti Lietuvą.

Lietuvos meno paroda Vakarų Europoje

KAUNAS. — Lietuvos dailininkų sąjunga savo darbo planą yra numatiusi ateityje surengti keletą Lietuvos meno parodų Vakarų Europoje. Tam reikalui yra sudaryta tarpžinybinė komisija, kurios tikslas parengti planą Lietuvos menui užsienyje reprezentuoti.

Šį sezoną tarp kitų meno parodų numatoma parodas surengti Briuselyje ir Paryžiuje. Be to, netolimoje ateityje numatoma Kaune surengti dail. Kulviečio tapybos parodą.

Kauno aerodrome. — Kariškų žvalgybinių iektuvų ir naikintuvų išrikiuotos eskadrilės.

ANT VISŲ TRIJŲ LAIVŲ PAŽYMĖTAS REGISTRACIJOS UOSTAS ŠVENTOJI

Lietuvos Lloyd'o laivai "Kaunas", "Utena" ir "Nida" Gdynės uoste laukia parėdymo kur plaukti

GDYNIA, Lenkija. — Trys Lietuvos prekybiniai laivai "Kaunas", "Utena" ir "Nida", kurie plaukė iš svetimų valstybių uostų į Klaipėdą, gavę žinią, kad vokiečiai užėmė Klaipėdą, atplaukė į lenkų uostą Gdynia, kur sustojo iki iš Kauno gaus parėdymus kur plaukti. Pastebėtina, kad ant visų atplaukusių į Gdynia lietuviškų prekybinių laivų jau buvo panaikintas registracijos uosto vardas "Klaipėda", o jo vietoje jau buvo uždėtas naujas registracijos uosto vardas "Šventoji". Spėjama, kad uosto registracijos vardas buvo pakeistas laivams esant jūroje, pakeliui į Klaipėdą.

Laivų kapitonai pareiškė, kad jie į Klaipėdą neplaukė, kad laivai nepatektų į vokiečių rankas.

Visi trys laivai yra Lietuvos Baltijos Lloyd'o prekiniai laivai, kurie iki šiol gabeną Lietuvos produktus iš Klaipėdos į Londoną, Antverpą, Kopenhagą ir kitus Europos uostus.

PIETU AMERIKOS LIETUVIAI PASIGENDA LIETUVIŠKŲ KNYGŲ

BUENOS AIRES, Argentina. — Pietų Amerikos lietuviai nusiskundžia, kad Pietų Amerikoje visai negalima gauti lietuvių žymesnių rašytojų veikalų ir niekas čia nesirūpina jų platinimu. O esą skaitytojų atsirastų, nes nemaža lietuvių lanko įvairias mokyklas ir yra pasiilgę savos literatūros.

STUDENTAI PARDAVINĖJA SILKES

VILNIUS. — Vilniaus laikraščiai rašo, kad prasidėjus gavėniam, kada silkii pareikalavimas yra labai didelis, lenkų studentai prie miesto halii pardavinėja silkes, kurioms iki šiol šioje vietoje prekiaudavo tik tiktai žydai. Lenkų visuomenė tokią studentų akciją prieš žydus palaikanti ir jų parduodamas silkes turi didelį pasisekimą.

VYDŪNUI 71 M. AMZIAUS

TILŽE. — Kovo 22 d. Vydui sukako 71 metų amžiaus. Ta proga "Aukuro" draugija Klaipėdoje ruošė iškilmingą sukaktuvių minėjimą, kuriame dalyvavo vietinės meninės jėgos.

Europos krepšinio Pirmeibių ženklo projektas. Pirmeibių, kaip žinoma, šiais metais įvyks Lietuvoje. (Nuotr. VDV)

ISLANDIJA NEDUODA NACIAMS AVIACIJOS BAZES

REYKJAVIK, Islandija. — Prieš kurį laiką Vokietija pasiuntė specialę misiją pasirūpinti gauti leidimą iš Islandijos vyriausybės pastatyti lėktuvų bazę Islandijoje, neva keleiviams ir prekybiniams lėktuvams, bet Islandijos vyriausybė atsakė, kad akivaizdoje dabartinių neramių laikų ji tokio leidimo duoti negali.

Pastebėtina, kad vėliau šiuo metu Vokietijos naciai labai susidomėjo Islandija ir ten pradėjo įgyvendinti tarpe pronacišką veikimą. Tuo pačiu metu pranešama, kad Islandijos šiuo riniame pakraštyje jau kurie laikas, kaip plaukioja vokiečių karo laivas "Meteor". Jie ten laikas nuo laiko pasirodo ir ilgai stovi netoli krašto. Islandijos valdžia susirūpino.

NETVIRTINA LIETUVIŲ SENIŲŲ

VILNIUS. — "Vilniaus Zodiis" rašo, kad šventionij stovasta visame apskrityje nepatvirtino beveik pusės naujai išrinktų seniūnų. Visi netvirtintieji seniūnai yra dori ir patikimi žmonės, susipratę lietuvių ir geifi piliečiai, nes ne vienas jų nei teismo, nei administracijos nebuvo bausti. Daugelyje vietų dabar seniūnijos kreipėsi į vaivadiją, prašydami panaikinti storatos nutarimą. Tačiau atsakymo iš vaivadijos tuo tarpu šiuo reikalui dar niekas nėra gavęs.

DIDELIS SUSIRŪPINIMAS VIESBUČIU STOKA KAUNE

KAUNAS. — Nors jau buvo daug kartu spaudoje rašta, kad Kaune bus statomi modernūs turistams — ekskursijos namai ir reprezentacinis viešbutis, bet vis dėlto ligi šiol nieko konkretaus dar nepradėta. Įstaigos, kurioms tenki rūpintis ekskursijų ir turistų priėmimu, tiesiog nežino atvykusius svečius padėti dėlto joms tenka patirti nemažą nemalonumą.

LITHUANIAN DAILY UNITY

VIENYBE

Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840

Published daily except Sundays and Holidays by Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Table with subscription rates: Metams \$7.00, Pusci metų \$3.75, Trims mėnesiams \$2.00, Vienam mėnesiui \$0.90

Visais reikalais adresuokite: Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

DEMOKRATINIO PARLAMENTARIZMO NENUJEGUMAS

Kiekvienam demokratinio parlamentarizmo šalininkui nemalonu pripažinti faktą, kad kritinguose valstybių gyvenimo momentuose ši santvarka pasirodo nenujėgi.

Mat demokratinio parlamentarizmo santvarkos metodai yra per daug nerangūs, per daug ištižę. Kol demokratinio parlamentarizmo santvarkoje susitariama bet kokių reikalų, tai užima labai daug laiko.

Todėl matome, kad net senose valstybėse, kuriose demokratinis parlamentarizmas turėtų įsigyvenęs, dažnai vyriausybės suteikiama diktatoriškos galios.

Kelios dienos atgal štai Prancūzijos parlamento abejūrumai nubalsavo suteikti premjerui Daladier vyriausybės diktatorišką galią.

Mat reikia Prancūzijai smarkiau pasiuoštį kovai su totalitarinėmis (diktatorių valdomomis) valstybėmis.

Lietuva ir automobilizmo srityje daro žymią pažangą, nors ne taip didelę, kaip kituose, net Baltijos, kraštuose.

Lengvųjų automobilių, autobusų, sunkvežimių ir motociklų, 1934-1938 metais pasiektas šitoks skirtumas: 1934 m. buvo lengvųjų automobilių 1.256, autobusų 282, autosunkvežimių 336 ir motociklų 1.127.

Matome, kad per šį penkmetį žymiai pakilo lengvųjų automobilių ir sunkvežimių skaičiai. Bendrai, Lietuvos motorizacijos pažanga šiems laikams nėra pakankama.

Šito visko negali atlikti vyriausybės funkcionuojanti de-

LIETUVOS KARIUOMENES PENKTOJO PULKO DVI-DEŠIMTMETIS

Pentasis pėstininkų Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Kestučio pulkas kovo 2 d. minėjo savo gyvavimo 20 metų sukaktį. Po pamaldų Aukšt. Paneunės bažnyčioje, iširikiavusių pulką sveikino kariuomenės vadovybė, visuomenės ir pradžios mokyklų mokiniai, apdalinami karius gėlimis.

NUFOTOGRAFUOTA MIRŠTANTI ŠIRDIS

Amerikos Jungtinėse Valstybėse, Utah valstybėje buvo įvykdyta mirties bausmė mirštantam 40 metų amžiaus plėšikui John W. Derringui, kuris davėsi mirdamas mokslo tikslais nufotografuoti savo širdies plakimą.

Utah valstybėje mirties bausmė vykdoma taip: nuteistasis pasodinamas į kėdę, stipriai prižiūrimas prieš jį diržais, o prieš jį įtaisyti keturi šautuvai su tiesiogiu į širdį nutaikytais vamzdžiais, tad būduoliui užtenka paspausti tik mygtuką — ir visi keturi šautuvai kartu iššauna.

Automašinos, kaip susisiekimo priemonės, šiais laikais turi didelę reikšmę krašto ekonominiams ir kultūriniam gyvenimui, o taip pat ir saugumui.

Lietuva ir automobilizmo srityje daro žymią pažangą, nors ne taip didelę, kaip kituose, net Baltijos, kraštuose.

Beje, keletą valandų prieš vykdant mirties bausmę teisėjas perskaitė Derringui padėkos įsakymą, kuriame jį pavadino "mokslo rėmėju".

Zemaitijos vieškelio vaizdelis per vasaros darbymetę

KEISTI UZDARBAUTOJAI

Vieni, ieškodami sau pragyvenimo šaltinio, be galo suka galvas, kiti sau amatą labai renkasi, tačiau yra žmonių, kurie sugeba susirasti sau tokių pragyvenimo šaltinį, kurio jie drašiai gali pasitikėti.

Sakysime, reumatizmo sergančiam labai geras vaistas yra bičių nuodai. Štai, anglas Story čia ir rado sau duona. Staiga nusprendęs, atidarė kilnojama bičių gylių parduotuvę ir emė pelnytis. Užsikabinęs ant nugaros bičių krepšį jis keliauja iš sodžiaus į sodžius ir aplanko kiekvieną, kuris tik nusiskundžia reumatizmu.

Duke Yorkas, Hollywoode, ne labai maloniai, o dažnai ir net skaudžiai uždarbiauja. Dažniausiai jam tenka vaidinti kriminalinėse bei šiaip nuotykių filmose. Jis vaidina įvairiausias nemalonumas — kenčia mušamas, smaigiamas ir panašiai.

Per pirmąjį nepriklausomybės dvidešimtetį Lietuva turėjo įvykdyti eilę statybos darbų, kurie pareikalavo daug jėgų ir lėšų. Žemės reformos įgyvendinimas, keliasdešimties tūkstančių naujų ūkių įkūrimas, kaimų vienkiemiais skirstymas, žemių nusausinimas, žemės ūkio kultūros pakėlimas, pieninių ir skerdyklų statyba, geležinkelų, plentų, tiltų bei kelių tiesimas ir taisyimas, įstai goms bei mokykloms namų statyba, valstybės aparato, kariuomenės, policijos, mokyklų, ligoninių ir kitų įstaigų kūrimas bei tobulinimas, pramonės ir prekybos organizavimas — tai vis buvo neatidėtinai ir svarbūs reikalai, kurie jau dabar yra pusėtinai aptvarkyti.

Kai kurie šių reikalų jau nereikalaus didesnio pastangų įtempimo, taigi atsiranda vis daugiau lėšų ir jėgų naujiems stambiems darbams.

Dabar galima pagalvoti, kaip toliau Lietuvai stiprinti, gražinti, tvarkyti, nes būtiniausias darbas jau atlikti. Taigi jau ilgesnį laiką buvo ruošiamas mūrinės Lietuvos statybos planas ir Lietuvos elektrifikavimo projektas. Dabar Ministrų Taryba mūrinės statybos planą jau patvirtino. Taip pat pradėdama planingai tvarkyti ir elektrifikacijos reikalus. Pagal šiuos planus, per eilę metų bus plečiama mūrinė statyba ne tik miestuose, bet ir sodžiuose. Taip pat palaipsniui bus sodžius aprūpinamas elektra.

Planams įgyvendinti bus steigama eilė naujų plytinių, cemento fabriko, statybos meisterių paruošimas, papigintas statybos planavimas ir organizavimas, naujų elektros stočių statyba ir panašūs darbai. Šių darbų imamas prideramu platumu ir rimtumu. Bet tai desimtmėčių darbai, kuriuos įvykdžius, matysime Lietuvą visai kitokią negu ji dabar yra.

Netoli Pinsko atsitiko keistas dalykas. Vienas ūkininkas rengė savo keturių savačių kūdikio krikštynas. Nesigailėta ir samarliako. Paūliojus, bet mai vežė kūdikį krikštan. Bet buvo taip nusigėre, kad ir nepastebėjo, kaip atvažiuo bažnyčion be kūdikio. Pasirodo, kad jie tą kūdikį pakeliui buvo pragaišėję, ir tik kitas ūkininkas važiavęs tuo pačiu keliu atsitiktinai rado kūdikį. Po dviejų dienų vėl buvo surengtos krikštynos, bet šio kart apsiėjo be nuotykių.

— Klaipėdoje atidarytas Dr. Basanavičiaus vardo darbininkams liaudies universitetas. Paskaitas lanko po kelis šimtus darbininkų.

— Kovo 5 dieną Šaulių Sąjunga ir visi jos padaliniai pamėnė šios organizacijos kūrėją Vl. Putvinskio 10 metų mirties sukaktį.

KLAIPĖDOS LIETUVIŲ LIKIMAS

Be abejonės Klaipėdos krašto lietuvius ištiko labai skaudus likimas. Jiems prisėis iškentėti skaudūs nacių teroro smūgiai už tai, kad buvo ištikimi Lietuvos valstybei ir priešinosi nacių pastangoms atplėsti Klaipėdą nuo Lietuvos.

Aišku, žiniui iš Kauno apie Klaipėdos krašto lietuvių persekiojimus negalime tikėtis. O vokiški žinių šaltiniai nesigirs pasauliui kokiomis priemonėmis jie persekioja lietuvius. Viskas, ką iškli žinome, tai kad prieš Hitlerio atvykimą į Klaipėdą daug lietuvių Gestapo agentai suėmė, o kurie suspėjo, tie išbėgo iš Klaipėdos krašto į Nepriklausomą Lietuvą.

Jau visam pasauliui gerai žinomas Vokietijos užimtuose kraštuose nacių teroras jų priešams. Naciai savo priešais skaito visus gyventojus, kurie nepritaria nacizmui. Tokiu būdu be mažiausios abejonės naciai skaito savo mirtiniais priešais visus tuos Klaipėdos krašto lietuvius, kurie nepritarė nacių avantiūroms ir buvo ištikimi Lietuvos valstybei.

Taigi žinant nacių neribotą žvėriškumą nacizmo ir jo grobuoniškų tikslų priešams, netenka abejoti, kad Klaipėdos krašto lietuvius ištiko rūstus likimas. Jau daug pasako tie pripuolami pranešimai apie suimtuosius Klaipėdoje lietuvius ir besistengusius išbėgti iš Klaipėdos krašto lietuvių brolius. Labai abejotina, ar Lietuvos pastangos įstengs apsaugoti lietuvių nuo nacių persekiojimų Klaipėdos krašte. Naciams jokios sutartys, jokis žmoniškumas neturi mažiausios reikšmės gyvenime.

Todėl bene pirmiausias ir svarbiausias Amerikos lietuviams klausimas, tai kuo padėti Klaipėdos krašto lietuviams, kuriuos ištiko nacių žiauri priespauda? Mūsų manymu, reikėtų dėti visos pastangos ir panaudoti visokios priemonės užtarimui persekiojamų mūsų brolių. Toliau reikėtų pagalvoti apie sušelpimą pabėgusių iš Klaipėdos krašto lietuvių, kuriems grėžioja nacių persekiojimai, jei sugrįžti jie į savo senias vietas.

Tremtinių visas turtas pasiliko Klaipėdos krašte ir be abejonės naciai to dar neįsėdus, greičiausiai jį konfiskuos. O vis tik net ir eilinis darbininkas turi šiąkią tokį turtą, kuris neišvengiamai reikalingas šeimai gyvenimui. Dabar tremtiniams reikės išnaudojti šiąkią Lietuvos. Todėl medžiaginė parama tremtiniams būtina reikalinga.

KAM ISTEIGTAS LITUANISTIKOS INSTITUTAS

Kovo 6 diena Kaune įvyko Antano Smetonos Lituaniistikos Instituto atidarymo iškilmės. Dalyvavo vyriausybės su ministru pirmininku Vl. Mironu ir daug mokslo žmonių ir šiaip aukštųjų svečių. Naujoji moksline įstaiga gavo daug sveikinimų ir linkėjimų. Kalbėse buvo apibūdinta Instituto reikšmė ir uždaviniai.

Instituto darbo sritis — lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos ir lietuvių tautosakos tyrimai ir šiu mokslo sričių medžiagos rinkimas bei tvarkymas. Kaip švietimo ministras prof. Tonkūnas atidarymo iškilmėje pabrėžė — tautai jos kalba yra didžiausia brangenybė. Mums ji ne tik brangenybė, bet ir pagrįstas pasididžiavimas, nes lietuvių kalbai priklauso svarbi ir garbinga vieta kitų kalbų tarpe. Mūsų švenčiausia pareiga — ne tik ją išsaugoti, bet visapusiškai iširti ir apsaugoti nuo gresiančių ją sužaloti veiksnių. Jie praeityje jau yra daug žalos padarę, daro jos dabar, veiks ir ateityje. Su jais tenka visomis išgalėmis kovoti. Be to, augant tautos kultūrai, su ja turi augti ir kalba. Todėl nuolat reikia budėti, kad net svetimų vėjų nuolat veikiamas, ji augtų ne kreivai, bet tiesiai iš savo šaknų ir savo kelmo kylančiu kamieniu.

Tautai ir valstybei savoji istorija yra lyg jų šaknys. Juo jos ilgesnės ir tvirtesnės, juo saugiau ir tvirtėčiau pačiam kamienui. Iš jų eina svarbus savigarbos jausmas, pasitikėjimas savimi, jėgų dabarėiai ir ateičiai. Apie savo praeitį mes ir

himne giedame, kad iš jos reikia semtis stiprybės. Bet lietuvių tauta dėl tam tikrų aplinkybių pati nesurastė savo istorijos. Istoriniai šaltiniai apie Lietuvos praeitį surašyti įvairiomis svetimomis kalbomis ir jie įvairiose vietose sveturių išskaidyti. Todėl mūsų tautos šaknys kai kur nebeaiškios, lyg nutrukusios, lyg sužalotos. Mums svarbu surankioti bent sveturių esamą medžiagą ir ją iširti, kad patys pagrįstai galėtume pasisakyti apie įvairius praeities faktus, kuriuos svetimieji kartais nutyli arba tendencingai, su skriauda lietuvių tautai nušviečia.

Lietuvių tautosakoje amžiais kovėsi ir užsikonservavo lietuvių sielos ir išminties atspindžiai. Ji yra lobynas, kuriame gausu medžiagos savai tautai pažinti ir savosios kūrybos tautiniam charakteriui sustiprinti.

Siomis trimis sritimis — lietuvių kalba, Lietuvos istorija ir lietuvių tautosaka — rūpinatis, jas tirti, globti ir atstovauti yra įsteigtas Antano Smetonos Lituaniistikos Institutas. Jam pavedama išskirti žymia dalimi paslėptas brangus tautos lobis ir jis taip tautai pateikti, kad jis jai būtų ne tik puošmena bei pasididžiavimas, bet ir lengvai prieinamas, ją pačią ir jos kūrybą gaivinanti šaltiniu ir svarbiu jos priaugančią kartą auklėjimu veiksmu.

Iki šiol buskirai lituanistikos darbai dirbami įstaigos bei asmens suderins ir sujungs savosios srities pastangas Antano Smetonos vardo Lituaniistikos Institute.

SEINŲ LIETUVAITĖS SIEKIMAS

Iš Okupuotos Lietuvos nuo "globos" lenko. Atvykus čionai univerkalo lanko. Atskirta, nublokšta toli nuo savų. Ji gavo pastogę prie žmonių gerų.

Vaikelius jų moko-gimnazijon rengia. Prašalinio darbo ji padėt nevengia. Matyt, iš mažens prie darbo pripratus. Jos skaisčiam veidely nuovargio nematos.

Ji siekia prie tikslo-šviesios ateities. Egzaminams ruošias, žinot iš atminties. Už tas viskas jokių kliūčių nesudaro. Užsibrėžus darbą iki galo varo.

Ji juokias iš skurdo, nes jį nugalėjo. Ir prie idealo pamažu priėjo. Geležinę valią ir pasiryžimu. Prie sunkaus mokslo prisirišimu.

Oi kaip malonu iš šalies žiūrėti. Ir tokiu pavyzdžiu pasigėrėti. Kaunas Kazys Ambraziūnas. 1938-II-15 d.

PHILADELPHIJOS PASTABOS

Viesulos greitumu Čekoslovakija ir jos nepriklausomybė liko sugriauta. Niekam nėra suprantama kaip tos valstybės "galva" galėjo neatsiklauses žmonių parduoti juos pačius ir jų kraštą vokiškam siaubūniui. Nejaugi Čekoslovakijos prezidentas Hacha turėjo tiek drąsos liktis tautos parduotuvė? Juk taip atsitiktus kitą šaly, jis kulkomis būtų sunarstytas! Apie jo buvimą vietą spauda nieko nesako. Greičiausiai Hitleris arba jo sėbrai jį parsivežė saugion vieton pas save Reichan, jo gyvybę apsaugoti. Juk negalima daleisti, kad čekai jam dovanotų už jų tėvynės pardavimą. Jei jis nesuspės numirti savo mirtimi, užgirsime kada nors, kad jis žuvo kaip tėvynės išgama nuo čeko patrijoto rėnkų... Jei tikėtis plintančiomis žinioms ką jisai čekams padarė, jis to užsielpo.

Savu laiku rašiau: "Kur link, prie Vokietijos ar Sovietų Rusijos", čia negaliu kalbėti už Lietuvos žmonių norus ir nusistatymą bei Lietuvos valdžią, tačiau aš tikiu, kad kaip Lietuvos gyventojai taip jos dalis lietuvių amerikiečių, Lietuvos nepriklausomybei atėjus pavojui, daugumas bus linke veikti drauge su Sovietų Rusija, negu su Vokietija.

Nekurie paklaus kodėl? Atsakymas, todėl, kad dauguma lietuvių tiki, kad lietuviams patekus po vokiečiais, neteks savo kalbos, papročiu, kultūros ir t.t. Vokiečiai nori ir daro visą tą, kad svetimi patektų jų "globon" trumpu laiku pavirstų vokiečiais. Tuo tarpu Sovietų Sąjungoj, kuri lietuviams per daug metų buvo pažįstama kaip Rusija, arčiaus yra pažįstama ir nėra tiek pavojingas lietuvių ištautėjimui. Laisvė, tautybės išlaikymas Sov. Sąjungoj yra lengvesnis negu Vokietijoj. Nes Sov. Sąjunga neturi ir nereikalauja to, kad prisidėję prie jos tautos ir

valstybės būtinai pataptų rušais. Tautybės apsisprendimas Sov. Rusijoj yra laisvas, viskas kas reikalinga, tai nuosirdus prisidėjimas, bendrų įstatymų pildymas, veikimas išvien visu gyventojų ir žmonių gerovei, apsigynimui nuo išlaikinių priešų ir t.t. Nežiūrint kokie žiaurumai praėjo Sov. Rusijoj, nors jie buvo kartais per daug skaudūs, nežmoniški, tačiau ji paliko iki šiandien nesugriauama valstybė. Daug nežmoniško žiaurumo patirta, girdėta, jų ir dabar girdima, bet perversmai šalių ir jų revoliucijos praeity tą turėdavo. Kaip lietuvių patarlė sako: "iš skausmų į garbę". Taip ir Sov. Rusijos gyventojai turėjo daug skausmų nukentėti, žiaurumo panešti, bet pasilikusieji gyventi sulauks geresnė laimė. Tokia žmonių buvo ir tokią turi būti jų istorija. Iki šiol žmonių istorijos geriausias niekas negalėjo pakreipti, tinkamiaus jos nustatyti. Taigi kur Lietuva: prie Vokietijos ar Sovietų Rusijos?

Pasarga lietuviams nepiliečiams. Mūsų valstybės legislatūroj yra įneštas bilius, kad visi nepiliečiai šio krašto būtų pašalinti nuo visuomeniškos pašėlos. Jeigu tas įstatymas praeis, tai lai lietuvių nepiliečiai žino, kad jiems bus atimta pagalba "relief", kaip visi nepiliečiai likos prašalinti iš darbų WPA. Šečiau ir nesųkj rasiu lietuvių spaudoj, kad lietuvių neturinti amerikoniškų pilietinių popierių stengtųsi pasiimti. Daugelis paklausė. Kiti ir iki šiai dienai pilietiškas popieras paneigia. Bet ateina laikas, kad tie, kurie raginimus ignoravo, pajus gyvenime klaidą. Bent dabar, kurie skaitysite šį pranešimą, neatidėliokite. Ar esi senas ar jaunesnis, skubinkite imtis šio krašto pirmos, o kas galite, antras pilietiškas popieras. Jūs tai padarysite savo naudai ir labui.

Z. Jankauskas

ATSISAUKIMAS Į BUVUSIUS ŠAULIŲ SAJUNGOS NARIUS

Daugelis iš mūsų Amerikos lietuvių gyvendami Lietuvoje priklausėme prie Lietuvos Šaulių Sąjungos. Mums išvykus iš Lietuvos ir apsigyvenus kitoje valstybėje, neturėtų būti priežastimi mūsų visišką išstojimo iš tos garbingos šaulių šeimos. Nors naujoji mūsų gyvenimo vieta ir pakeitė mūsų aktyvumą šaulių Sąjungos narių eilėse, vienok mūsų duotas žodis ir pasižadėjimas mus įpareigoja visur ir visuomet būti ištikimais mūsų tautos nariams. Toji mūsų pareiga privalo būti neišdildoma ir nepakeičiama nežiūrint vietos ir aplinkinio gyvenimo sąlygų.

Svenčiant Lietuvos dvidešimties metų laisvo ir nepriklausomo gyvenimo sukaktį, Amerikos lietuvių, vadovaujant buvusiu šaulių Sąjungos nariu, išugdė pirmuosius šaulių Sąjungos aviacijos sparnus. Šiandien šaulių Sąjungos aviacija, Amerikos lietuvių padovanotu lėktuvu tapo paskatinta dar su didesniu pasiryžimu plėstis ir stiprėti, taip, kad šiandien jau turi net tris gerus lėktuvus ir nemažą būrelį parengtų lakūnų.

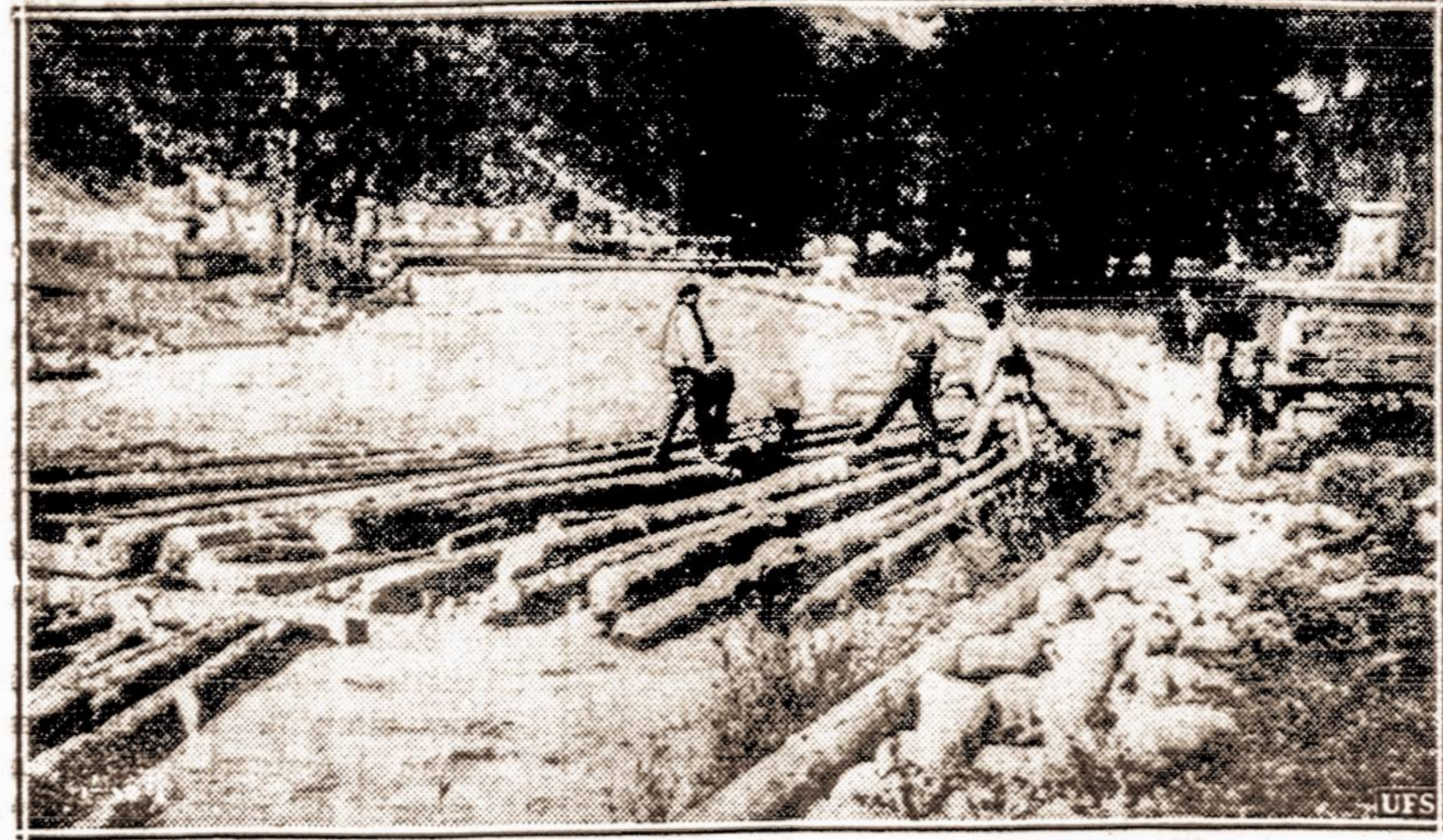
Šie 1939 metai ypatingos svarbos metai Liet. Šaulių Sąjungai. Š. m. birželio 24 d., šaulių Sąjunga švenčia savo dvidešimties metų organizuoto veikimo sukaktį. Mes Amerikos lietuvių ypatingai tie, kurie buvome šaulių Sąjungos narių eilėse, turime šią reikšmingą sukaktį pajusti ir kokiū nors būdu prisidėti prie tos reikšmingos sukakties apvaikšėjimo.

Šią vasarą, kada kelios dešimtys tūkstančių uniformuotų šaulių suvažiuos iš visos Lietuvos kampų į laikinąją sostinę Kauną pagyventi tų reikšmingų sukaktivių ūpu, tai mes Amerikos lietuvių buvę šauliai, turime nors per savo atstovus dalyvauti ir pareikšti mūsų džiaugsmą ir prisirišimą tai garbingai organizacijai.

Atsišaukiame į visus Amerikoje gyvenančius buvusius šaulius, prašydami atsiliepti laišku ir suteikti savo sumanymus ir patarimus, kokiū būdu galėtume prisidėti prie tos garbingos sukakties paminėjimo. Prašome ir ne šaulius atsiliepti ir rimtus jūsų patarimus sunaudosime. Laiškus rašykite kuo greičiausiai, kad galėtumėm greitai juos aptarti ir paskelbti spaudoje. Jei bus reikalo bandysime šaukti visų buvusių šaulių ir rėmėjų suvažiavimą. Buvusieji šauliai prašomi aiškiai pranešti savo vardus, pavardes, adresus ir kokioje rinktinėje ir būryje priklausėte, nes visų vardu bus pasiūsta pasveikinimas per Amerikos lietuvių buvusius šaulių atstovus. Jeigu atsisrūtų tokių, kuriems sąlygos leistų šį pavasarį vykti į Lietuvą, tai prašome savo laiške tai paminėti.

Laiškus rašykite šiuo adresu: V. Trainis, 107-12-115th Street, Richmond Hill, N. Y. Buvusių šaulių Brooklyn V-ba

— Ties Rekyvos ežeru, netoli šaulių, statoma didelė elektros stotis, kuri aprūpins elektros šaulių — Panevėžio rajoną.

Karpatų Ukraina. — Vaizdas iš Karpatų Ukrainos, kurią šiomis dienomis paėmė Vengrija. Karpatų Ukraina labai turtinga mėsais.

VILNIŲ VADUOTI SAJUNGOS CENTRO ĮSTEIGIMO AMERIKOJE REIKALU

HARTFORD, Conn. — Daug yra rašoma ir kalbama apie įsteigimą Vilniui Vaduoti Sąjungos Centro Amerikoje, bet tuo reikalu neteko nieko išgirsti iš pačių V.V. S-gos esamų Amerikoje skyrių. Įvykusiame vietos V.V. S-gos skyriaus susirinkime Hartforde kovo 8 d., kuriame dalyvavo keletas vietos esamų organizacijų atstovai, būtent: Moterų Sąjungos 17-tos kp. — p. O. Navickienė ir p. O. Sakalauskienė; A. L. Legijonierų 7 posto — F. Sabonis, A. Kautietis ir A. Masotas; šv. Juozapo Dr-jos — P. Balukinas ir A. Matukaitis; SLA 124 kuopos — J. Medonis ir P. Labauskas; S.R.K.L.A. — P. Janušauskas; šv. Jono Dr-jos — J. Gaučias ir P. Balukinas; šv. Elžbietos Dr-jos — O. Medonienė ir P. Trečiokienė; D.L. K.V. Dr-jos — P. Gauba ir J. Justinas; A.L.P.U.N. Klubo — J. Bringa ir S. Brazauskas. Minėti asmenys savo organizacijų atstovams šimtus narių. Susirinkime buvo gyvai apsparsdoma klausimas kas link įsteigimo V.V. S-gos Centro Amerikoje. Apkalbėjus visus reikalus ir galimybę visi vienbalsiai nutarė, kad Hartfordo V.V. S-gos skyrius sušauktų visų aplinkinių skyrių didelį suvažiavimą, kuriame būtų padėtas pagrindas steigti Amerikoje Vilniui Vaduoti Sąjungos Centrą.

Gerbiameji V.V. S-gos skyriai ir nariai! Mes dirbame šį garbingą darbą dėl išlaisvini-

mo mūsų pavergtų brolių vilniečių iš sunkios lenkų priešpaudos. Ir dabar, uždarius Lietuvoje V.V. S-gos Centra, mes neturime nustoti dirbė šį vadavimo darbą. Nors Sąjungos uždarymas įvykdytas lenkų reikalavimu išlaikant tarpautinius santykius, bet lietuvių patrijoto širdyje tas darbas dar giliau verda ir jis lieka nepažabojamas. Su sąjungos uždarymu kartu, kaip žinome, nustojo ejęs ir V.V. S-gos organas "Mūsų Vilnius".

Broliai ir Seserys! Mums gyvenantiems Amerikoje niekas negali ir negalės įsakyti nustoiti dirbus mums mūsų sostinės vadavimo darbą ir uždaryti V.V. S-gos skyrius. Turime pilnai laisvas rankas tą darbą visu smarkumu vartyti pirmyn. To darbo lai nedrįsta čia pastoti lenkas. Lai žino lenkas, kad lietuvių netekusio kantrybės ranka yra kietesnė už granitą. Mūsų kovotojams kova už Lietuvos Nepriklausomybę nebuvo baisi ir nesibijota paaukoti net savo brangiausio turto — gyvybės, nebus baisi kova ir reikalui ištikus kovojant už sostinę Vilnių.

Saukiami šį suvažiavimo dieną ir vieta bus pranešta plačiai per spaudą. Būtų pageidaujama, kad visi esamieji V.V. S-gos skyriai atsiųstų tuo reikalu savo adresus. Adresuokite: A. Sabeika, 22 Wolcott St., arba J. Medonis, 35 Squire St., Hartford, Conn.

J. Medonis

TURTAI VANDENYNŲ DUGNE

Kompanijai, kuri vykdo britų nusikendusiojo laivo Lutine brangenybų ieškojimo darbą pavyko išbageriuoti 120 uncijų sveriantį aukso gabalą. Lutine nusikendo ties Terschellingo sala Olandijos pakrastyje 1799 metais. Susidomėjimas atgauti tame laive žuvusius turtus nebuvo per visą tą laiką užgesęs, nors niekas nebuvo tikras, kiek ir kokio turto ji turėjo, nes Lloydas, kuriame ji buvo apdrausta, sudėgė 1838 metų gaisre, o su juo ir Lutinės apdraudimo dokumentai.

Viena teorija buvo, kad laivas vežė tik monetas britų kariuomenei apmokėti, kuri tada stovėjo prie Texel. Kita teorija tvirtino, kad ji gabeno iš Londono pirklį į Hamburgą didelius aukso kiekius prekybos interesams užsienioose apsaugoti, kadangi buvo depresijos metai. Kiek ir koks ten turtas bebūtų žuvs, gana to, kad per 140 metų buvo apie Lutine kalbama.

Olandai pirmieji pasiekė nusikendusiojo laivo laužą. Nors per dvejus metus laivas jau buvo tirštai smėliu apneštas, olandai sugebėjo dar tais laikais ir su taip primityviais instrumentais atgauti žymią jo turto dalį. Po to stoji ilgas tylos laikotarpis, nors laivas nebuvo pamirštas.

1857 metais žvejai pranešė, Tutinės smėlį ir vienas pran-

kad srovė visiškai nunešė nuo cūzų inžinierius Taurel pamėgino iškelti, bet rado dar tris pėdas smėlio apdengus laivą, ir pasikeitus vėjui nauja srovė vėl giliai jį palaidojo.

Taureliui tačiau pasisekė iškelti šiek tiek pinigų ir laivo varpa. Tas varpas ir šiandien kabo Lloyd apdraudimo įstajogoj Londone, kiekvieną sykį skambinamas, kai gaunama žinia apie laivo nelaimę. Tuo pat laiku Lloyd agentas Amsterdamo pareiškė, kad laivu buvo gabenama virš milijono svarų sterlingų gryno aukso, šalia to dar nemaža monetomis. Tačiau iki šių dienų nebūvo daryta rimtų pastangų tam turtui išsemti.

Lutine guli negilame vandenyje ir nesudaro tokios problemos, kokią sudarė laivo Egipto problema ir tebesudaro Lusitanija. Nukasti nuo Lutinės smėlį yra visų svarbiausia, kai daro olandai atsigabene savo didžiausiąją žemsemę Karimata. Žemsemės 180 sėmtuvių dirba diena iš dienos, kai tik oro sąlygos netrukdo. Sėmtuvas iškeltas trintis yra koviamas per didžiulius rečius, kuriuose pasilieka visi stambesni trupinėliai, tačiau iki šiol tik įvairūs vario bei geležies gabalėliai pasiliko.

Jūrų dugne gulintieji didieji laivai tebesudaro didelę problemą, nors jau nebe tokią ne-

čiau ar vėliau ir jos amžinoji ramybė bus sudrumsta, ir gal būt, kad labai neužilgo, turint tiek pagerintus nardymo prietaisus, ir giliausių vandenynų dugnai pradės atiduoti žmonėms seniai savo gelmėse saugomas žmonių gėrybes.

Tel. Market 3-5357
Michael Akialis, Jr.
Laidotuvių Direktorius
195 Adams St., Newark, N.J.

BALTIMORĖS LIETUVIAI BIZNIERIAI IR VIENYBĖS DIENRAŠČIO RĖMĖJAI

O. BROOKS TAVERN
ALUS — VYNAS — LIKIERIAI

504 WASHINGTON BLVD., BALTIMORE, MD.

JOHN A. GREBLIAUSKAS, Jr.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

423 S. PACA STREET, BALTIMORE, MD.
Tel.: PLAZA 1350

Vienintelis Baltimorės Lietuvių Night Klubas

J. DEKENIS ir P. WEISENGOFF, Sav.

1417 W. BALTIMORE STREET, BALTIMORE, MD.
Phone: Gilmor 2010 Sokias kas vakaras

KAZIMIERAS AKELAITIS

Lietuvių Marylando Profesionalų ir Biznierių Draugijos Pirmininkas

SIMONAS LEVONAVIČIUS

Kriaučių dirbtuvės savininkas

516-21 E. BALTIMORE STREET, BALTIMORE, MD.

PAGALVOK APIE RYTDIENĄ!

NĖRA žmogaus, kuris nesirgtų ir nemirtų. Susirgus — kiekvienam reikalinga pašėpa. Numirus — reikalinga pašėpa likusiems šeimos nariams. Bet ne visi žmonės tuo apsirūpina, kol sveiki ir kol nelaimė jų neištinka. BŪK rūpestingū!

PAGALVOK apie savo ir savo šeimos likimą — rytdieną! APSIDRAUSK save ir savo šeimą didžiausioje lietuvių apdraudus ir pašėpos organizacijoje.

APSIDRAUSTI galima nuo \$100 iki \$5,000.

LIGOJE pašėpa galima gauti nuo \$6 iki \$12 savaitėje.

NARIAI priimami nuo 2 iki 60 metų amžiaus.

SUSIVIENIJIME yra apie 15,000 narių.

BŪK tos didelės lietuvių šeimos nariu!

ĮSIGYK SLA Jubiliejinį Albumą. Tai grazi, didelė, istoriška knyga, kurioje telpa virš 1,000 paveikslių — jūsų SUSIVIENIJIMO turtas — virš \$2,000,000.

giminių ir pažįstamų.

BŪK to turto dalininku!

SUSIVIENIJIMO kuopos randasi visuose didesniuose lietuvių centruose Amerikoje.

ALBUMO kaina \$5. SLA nariams — \$2.50.

PRISIRASYK prie artimiausios tamstai kuopos!

INFORMACIJAS galite gauti:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 West 30th Street, New York, N. Y.

APLANKYDAMAS SAVO TĖVYNĖ—

PAŽINSI LIETUVĄ...

ŠIAIS METAIS

PENKIOS EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Pasirink Patogiausią Laiką

- 1 EKSKURSIJA** Gegužės-May 13, laivu EUROPA, North German Lloyd iš New Yorko per Bremeną į Klaipėdą ar Kauną.
- 2 EKSKURSIJA** Gegužės-May 31, laivu GRIPSHOLM, Swedish American Line, iš New Yorko be persėdimo tiesiog į Klaipėdą ar Kauną.
- 3 EKSKURSIJA** Birželio-June 14, laivu AQUITANIA, Cunard Line, iš New Yorko per Cherbourgą į Klaipėdą ar Kauną.
- 4 EKSKURSIJA** Liepos-July 1, laivu GRIPSHOLM, Swedish American Line, iš New Yorko per Gothenburghą į Klaipėdą ar Kauną.
- 5 EKSKURSIJA** Liepos-July 13, laivu STATENDAM, Holland American Line, iš New Yorko per Rotterdamą į Klaipėdą ar Kauną.

Jeigu šią vasarą manai važiuoti į Lietuvą, dabar jau laikas pradėti rūpintis reikalingais dokumentais ir užsisakyti laive vietas. Anksčiau pradėję gausite geresnes vietas ir kelionė bus malonesnė.

Platesnių Informacijų Klauskite

VIENYBĖ TRAVEL BUREAU

193 GRAND STREET

BROOKLYN, N. Y.

Tel.: EVergreen 7-7840

VIENYBĖ

IŠ AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS POSĖDŽIO

Kovo 24 d. vakare, Amerikos redakcijoj, Brooklyne įvyko Amerikos Lietuvių Tarybos valdybos posėdis, kurio svarbiausiu tikslu bus pasiruošimas sekmadienio masiniam protesto mitingui. Į šį posėdį atvyko ir Naujosios Gdynės redaktorius J. Stilsonas, kurį perėitas veikėjų susirinkimas nutarė pakviesti į Tarybą.

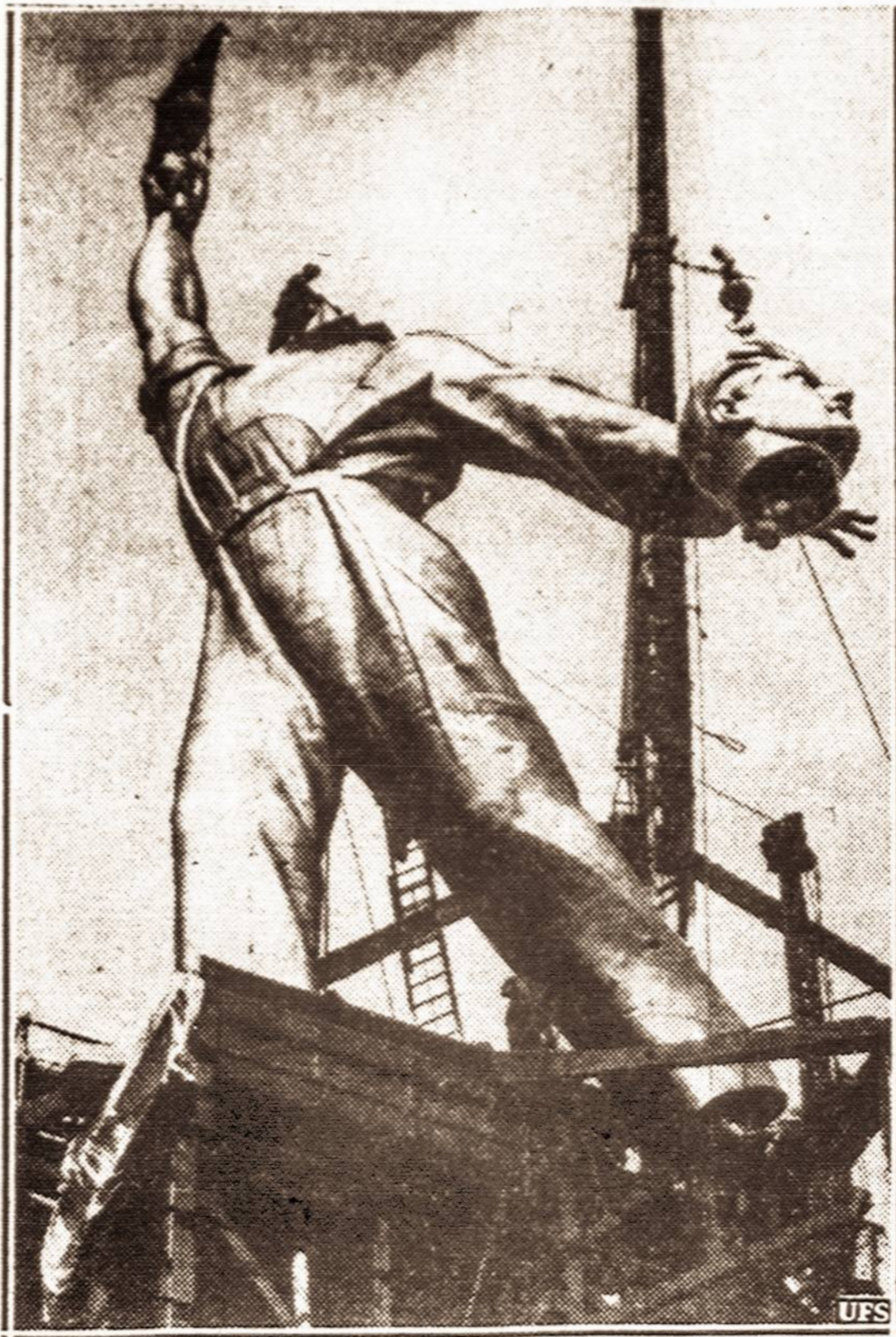
Sekmadienio protesto mitingui pasiruošiamieji reikalai tinkamai aptarta ir mitingo kalbėtojų nutarta kviešti: pirminku Amerikos redaktorius J. Laučka, kalbėtojus — Vienybės redaktorius S. E. Vitaitis, Naujosios Gdynės redaktorius J. Stilsonas, kun. J. Balkunas, J. Tysliava ir latvių veikėjas, inž. Harry Lielnors.

Propagandos komisijos pirminkas J. Valaitis ir jos narys J. Ginkus raportavo, kad mitingo garsinimas kiek galima plačiausiai varomas pirmyn per Lietuvių Radijo Valandas ir ki-

tais būdais. Visi dalyviai pasižadėjo visu smarkumu dirbantis, kad McCaddin salė būtų kupina publikos. Tam tikros pareigos mitingo tvarkos klausimais pavesta Tarybos išdinininkui K. Vilniskui. Tarybos pirminkas J. Laučka raportavo, kad jis gavęs mitingą maršus pagroti parapijos jaunuolių bend. Sekretorius adv. K. R. Jurgėla raportavo, kad sutiko oficialiai protesto mitingą dalyvauti su vėliavomis ir uniformomis Amerikos Lietuvių Legijono 1 Dariaus-Girėno Postas.

Nutarta visų Amerikos Lietuvių Tarybos narių posėdį šaukti trečiadienį, kovo 29 d., Susivienijimo salėje, Brooklyne, 7:30 val. vakare. Šiame posėdyje bus išduotas raportas įvykusio protesto mitingo pasekų ir bus aptarta tolimesnė Tarybos veikla. Visi Tarybos nariai įsitęmė šį susirinkimą ir jame dalyvaukite.

Jūsų Reporteris.

Galva rankoje. — Viršum Sovietų Pavilijono New Yorko Pasaulinėje Parodoje pastatyta milžiniška vyro stovykla, kuri vaizduoja Sovietų idealą. Paveiksle atrodo, kad milžiniška vyras rankoje laiko savo galvą. Galva tuo metu buvo užkeliama pridėti prie jau pastatyto liemens.

PAŠAUTAS PLĖŠIKŲ

Turtingas manufaktūros krautuvės savininkas Joseph Miller perėjo penktadienio vakarą buvo pašautas dviejų ginkluotų plėšikų. Užpuolus jį plėšikams jis mėgino gintis, bet buvo parmuštas ant grindų ir pašautas.

Gavo 21 mėnesį kalėjimo už pagalbą žmogžudžiui

Už siuntimą pinigų ir kitko, pabėgėliui, kuris buvo ieškomas už žmogžudystę, Charles Duke pasiūstas į Sing Sing kalėjimą 21 mėnesiui. Jo gelbėtasis pabėgėlis sumtas ir laukia mirties bausmės įvykdymo balandžio 17 dieną.

MANHATTAN LIQUOR STORE

264 Grand St., B'klyn, N. Y. (kampas Roebing St.)

Tel.: EVER. 7-1645 License No. L886

Tikrai žinokit, kad perkant sau vynus ir likerius reikia pirkti patinkamą krautuvę.

Manhattan Liquor Store

Didžiausia ir žemiausiomis kainomis krautuvė Williamsburgh'e

Didžiausias pasirinkimas visokių rūšių gėrimų

VIENYBĖS VAJUS BAIGIASI

Nuo sausio mėn. 2 d. paskelbtas didysis VIENYBĖS dienraščio vaju baigiasi kovo mėn. 31 d. Taigi, belieka tikėtai kelios trumpos dienos. Norint sutaupti kiek pinigų patartina laikraštį dabar užsisakyti. Skaitytojai norėdami savo seną prenumeratą atnaujinti ir sutaupti dalį pinigų, patariama prenumeratą vajuus metu pratęsti.

Naujiems ir seniems skaitytojams užsisakius dienraštį arba atnaujinus prenumeratą, nežiūrėkite, kad ir sumažinta dienraščio kaina, duodama gerų ir vertingų knygų dovanai.

Taigi, savo pareigą pasistengkite atlikti dar šią savaitę, nes su šios savaitės pabaiga baigiasi paskelbtasis VIENYBĖS dienraščio vaju. Tai į domesį turėtų pasiimti Didžiojo New Yorko, Brooklyno, apylinkės kolonijos ir visų kitų tolimųjų kolonijų vienybininkai skaitytojai. Patys savo pareigą atlikite ir dar kitus paraginkite tai padaryti. Tuo prisidėsite prie kultūrinio, visuomeninio ir garbingo darbo palaikymo. — VIENYBĖS dienraščio leidimo ir tobulinimo.

KRITO PO TRAUKINIO RATAIS

Church Ave. požeminio traukinio stotyje John Colligan netikėtai šoko po ateinančio IRT traukinio ratus. Žmona pareiškė, kad jis iš namų išėjo pas gydytoją, nes paskutiniu laiku nesijautė gerai.

Pavasariniai šokiai

Įsitęmė visi gegužės-May 7 d. nes tą dieną yra rengiami puikūs šokiai, kuriuos rengia L. I. Birutės Merginų Klubas gražioje Susivienijimo svetainėje, 197 Grand St., Brooklyne.

Šokiams gros visiems gerai žinomas Jono Navicko ir jo Nakties Pelėdų orkestras. Tad visi kas tik mylite linksmai laiką praleisti atsilankykite į šiuos anksčiau minėtus šokus. Praneškite apie tai ir savo draugams, pažįstamiems. Iš patyrimo galite žinoti, kad Birutės Merginų Klubas visuomet su rengia gražius ir linksmus šokus. Koresp.

AKVARELES DARBU PARODA

Brooklyno muziejuje, šiuo metu yra piešinių paroda. Parodoje dalyvauja Anglijos, Prancūzijos, Šveicarijos ir kitų valstybių dailininkai. Daugiausia paisyta akvarėlių. Paroda bus atidaryta iki balandžio 30-tos dienos.

Dr. H. MENDLOWITZ

Perkėlė savo Williamsburgho ofisą į 522 BEDFORD AVE. netoli Taylor Street BROOKLYN, N. Y. TEL.: EVERGREEN 7-1312 PRIEMIMO VALANDOS: nuo 1 val. iki 3 val. popiet ir nuo 7 v. iki 8 val. vak. FLATBUSH OFISAS: 2220 AVENUE J

PAVASARIO DIENOS

Matyti, kad jau pavasaris apsisistos ir Brooklyne. Jau kelinta diena oras pavasariu dvelkia. Nuo perėjo ketvirtadienio vidurnakčio oro sąlygos pasikeitė ir geresnė pusė. Bet oro tyrimo stotys dar galutinai tolesnių oro sąlygų nepasako. Reikia tikėtis, kad dar turėsime ir šaltų dienų.

IŠTEISINO DRAUGO NUŠOVEJĄ

Queens teismo prisiėmusieji teisėjai išteisino jaunuolį lietuvių Konstantą Milių, gyvenantį 64-06 Jay Ave., Maspeth per neatsargumą nušovusį savo draugą Cetrinį. Teismas pripažino, kad nelaimė įvyko dėl liai neatsargumo.

HAVEMEYER 8-0259 RALPH KRUCH FOTOGRAFAS 65-23 GRAND AVENUE MASPETH, N. Y.

Angliai! Angliai!

Pirkite Anglius Dabar! LISIAUSKO ANGLIŲ CO. 335 Union Avenue, Dabar siūloma pirkti Blue Coal Telefonuokite tuojau Evergreen 7-7550 Brooklyn, N. Y.

Nušovė savininką ir norėjo saliuoną aplėsti

Pereito ketvirtadienio rytą du revolveriais ginkluoti plėšikai, įėję į Bar and Grill ant 145 Central Ave., Brooklyne, nušovė saliuono savininką Anthony Cirissi ir pradėjo plėsti. Vienas iš plėšikų tuojau griebėsi su savininku, kuris savo kisenėje turėjo revolverį, bet plėšiko buvo pašautas ir krito. Trečiasis jų draugas stovėjo gatvėje su automobiliu ir jų jų laukė. Pašautasis Cirissi mirė šv. Katarinos ligoninėje po trisdešimt minučių. Policijos pranešimu į registerį plėšikai nesikverbė dėl nežinomų aplinkybių. Sakoma, kad šio saliuono savininkas keletą dienų atgal išmainė savo policij, tad plėšikai ir ieškojo pas jį pinigų.

Vėliau pakėlus policijai aliarmą trys nežinomi vyrai buvo sulaikyti ir jie tandomi.

SUSIRGO SPŪDIENĖ

Staiga susirgusi ponija Bronė Spūdienė, gyv. 41 Harrison Ave., Brooklyne nuvežta į Greenpoint ligoninę. Randasi 5 aukšto palatoje.

Ligoneis galima aplankyti sekmdieniais ir trečiadieniais nuo 2 iki 4 val. popiet ir penktadieniais bei pirmadieniais nuo 7 iki 8 val. vak.

Ligonei linki greitai susveikti ponija Jakštienė su vyru.

GEROS RADYBOS

PAMESTAS SUNIUKAS tamsiai rudos spalvos Pekinese, 4 mėnesių senumo, sveria apie 1 svarą. Prapuolė prieš tris savaites. Geros radybos. Kreipkitės: 120 No. 5th St., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIS

Accountant & Auditor kreipjkitės

Juozas J. Akulonis, Jr. 1147 E. Jersey St. Elizabeth, N. J.

Tel.: Elizabeth 3-7788

Namų tel.: Elizabeth 3-9429

CLEMENT VOKETAITIS

Advokatas

50 COURT STREET, Brooklyn, N. Y.

TEL.: TRIANGLE 5-3622

168 GRAND STREET,

TEL.: EVERGREEN 8-7179

LIETUVISKA RESTAURACIJA

BAR & GRILL

Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės, vyno ir gero alaus.

Lietuviškas kumpis, rūkyti klibasai ir kopūstai galima gauti kasdieną.

Joseph Zeidat, savininkas

411 GRAND STREET

Brooklyn, N. Y.

REISKIA PADEKĄ

A. Stanislovo Pusvaškio tėveliai, Stasy ir Ona Pusvaškiai ir dukrelė Marija reiskia širdingą padėką už šv. Misias, gėles, užuojautos laiskus, lankymąsi ir dalyvavimą laidotuves gerbiama kungams: kleb. J. Aleksūnui, kun. Laurinaičiui, kun. J. Kartavičiui, Pr. Dulkei su žmona, ponams Kazlauskams, Karaliams, Matulevičiams ir šeimai, visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems.

TIK DVYLIKA UŽMUŠTŲ

Praejusią savaitę New York'e iš 415 automobilių nelaimių 523 asmenys buvo sužeisti ir 12 užmušta. 1938 metais tą pačią savaitę buvo 17 užmuštų. Policijai pradėjus saugumo kampaniją, nelaimės sumažėjo.

New Yorko Teatruose

"HOUND of the BASKERVILLES" RICHARD BASIL WENDY GREENE RATHBORNE BARRIE Any Day Any Seat 10 P.M. and 25 Cents ROXY 7th Ave. and 50th Street

KARO PAVOJUS SIAUCIA EUROPOJE

KLAIPEDA BALTIJOS KARALIENE

Puikiosios POPIEŽIAUS XII Vainikavimo iškilmės. Be to 43 kiti įvykiai iš viso pasaulio. Taip pat kelionių, mokslinio ir kito turinio filmos.

EMBASSY Newsreel Theatre 33 W. 50th St. ir 46th St. ir Broadway

VINCAS J. DAUNORA APTIEKORIUS

PUSSVEIKIS - - - Jauties niekam tikęs - bejėgis? Neturi apetito, baurūs pūslės skausmai? Rūškis viduriuose? Galvos skandėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo - vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE

Tapk sveiku. KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS

229 BEDFORD AVE. KAMPAS NORTH 429 GATVĖS BROOKLYN, NEW YORK

MODERNISKA SILDAINIŲ KRAUTUVĖ

Didelis pasirinkimas geriausių saldinių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldinių ir iš LIETUVOS

Namie gaminti ledai (Ice Cream)

Visada Galima Gauti Geriausi Užkandžiai

ALUS IS KRANO IR BONKUTEMIS

JUOZAS GINKUS

495 Grand Street, Brooklyn, N. Y. TEL.: EVERGREEN 4-7142

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA 231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS Tel. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS (BIELIAUSKAS) 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. NOTARY PUBLIC Tel STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS (ARMAKAUSKAS) 423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. EVERGREEN 7-4335 Kopyčia Laidotuvesms

ESTATE OF A. J. VALANTIEJUS 54-41 72nd STREET, MASPETH, L. I., N. Y. Telephone NEWton 9-4664 & Michigan 2-1717

ESTATE OF BARRY P. SHALINS (BALINSKAS) 84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. VIRginia 7-4499 Kopyčia Laidotuvesms

A. RODZEVICZ (A. Radzevičius) Tel.: Stagg 2-4409 402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

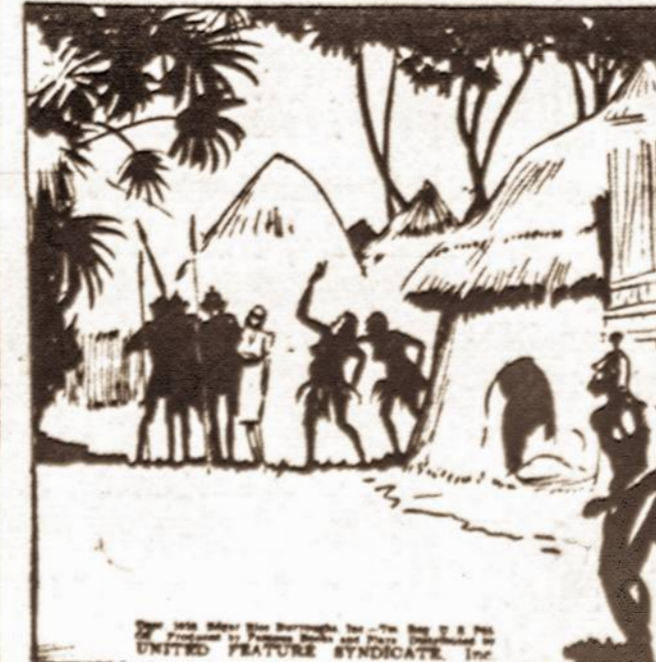
Phone STagg 2-0783 Night HAVemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA NOTARY PUBLIC 337 UNION AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

"TARZANAS IR UŽBURTAS MIESTAS"

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

29. Kuomet Elena pargriuvo ant žemės, liūtas ūmai prišoko prie jos. Bet atbėgančių žmogėdžių riksmas nukreipė liūto dėmesį nuo Helenos ir jis nesusėjo pagriebti jos dantis. Tuo tarpu atbėgę žmogėdžiai įsmeigė į liūtą savo iekmus ir baisius žvėris krito čia pat negyvas.

Čemungo skubiai pagriebė apsvaigusią Elena ir pastatė ant kojų. Apsidairiusi Elena pamatė užmuštą liūtą, bet nenudžiugo savo išsigelbėjimu. Tiesa, jos nesudraskė liūtas, bet ji buvo laukinių žmogėdžių rankose. Ar nebūtų geriau, jei ją būtų sudraskęs liūtas? Gal būt!

Kai medžiotojai parvedė Elena į žmogėdžių kaimą Mpingu, jų moterys ėmė drabstyti ją purvais, pavydėdamos jos gražumo. Elena liūdnai nusiūpsėjo prisiminus, kad ir civilizuo-tuose miestuose sustorėjusios apysenės moterys linkusios drabstyti purvais į jaunas gražuoles.

"Mes radome ją vieną", kalbėjo Čemungo kaimo vadui Mpingo. "Jokis baltasis žmogus nežinos, ką mes su ja padarėme!" Žmogėdžių vadas apsilaižė: "Seniai jau mes valgėme baltos mėsos. Kurkite ugnį! Kaskite puodus. Šiandakt mes turėsime puikų ban-kietą, gardų valgį!"

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje